

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
D E C I Z I E

24 iulie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în componența:

președinte – Nicolae Gordilă,

judcători – Constantin Alerguș, Ion Guzun, Iurie Bejenaru, Valentina Clevadi,

a judecat, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către partea vătămată Stahi Liubovi, avocatul Sarsaman Grigore în numele părții vătămate Jenerenco Gheorghe, avocatul Gîlcă Ilie în numele inculpatei Chetrean Liliana, avocatul Dudulica Liubomir în numele inculpatei Vozian Nina, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2014, în cauza penală în privința lui

Tanasiev Serghei Tudor, născut la 26 decembrie 1963, originar din or. Ștefan Vodă, domiciliat mun. Chișinău, str. Buiucani, 5 ap. 58;

Vozian Nina Ion, născută la 16 aprilie 1963, originară din r-l Strășeni, domiciliată r-l Criuleni, s. Onițcani

și

Chetrean Liliana Gavril, născută la 06 iulie 1972, originară din mun. Chișinău, domiciliată or. Criuleni, str. Biruinței 20, ap. 34.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. în prima instanță din 15.07.2011 pînă la 27.04.2012

2. în instanța de apel din 28.06.2012 pînă la 21.12.2012

08.07.2013 pînă la 27.01.2014

3. în instanța de recurs din 06.03.2013 pînă la 11.06.2013

16.04.2014 pînă la 24.07.2014

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni din 27 aprilie 2012, Tanasiev S.T., Vozian N.I. și Chetrean L.G. au fost achitați de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, din motivul că fapta inculpaților nu întrunește elementele de infracțiune.

Prin aceeași sentință Tanasiev S.T. a fost recunoscut vinovat de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal și conform art. 60 Cod penal a fost liberat de răspundere penală pe motivul expirării termenului de prescripție de trageră la răspundere penală.

Acțiunile civile înaintate de părțile vătămate Zamșa Eugenia Chiril, Băț Silvia Gheorghe, Stahi Liubovi Constantin, Bacal Maria Ion și Grama Ludmila Nicolae au fost lăsate fără soluționare, cu adresarea în instanța de judecată în ordinea procedurii civile, iar cerințele acestor părți vătămate cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată au fost respinse ca neîntemeiate.

De la Tanasiev S.T. s-a încasat în beneficiul părții vătămate Jenerenco Gheorghe prejudiciul moral în mărime de 30.000 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 3000 lei.

2. Potrivit sentinței, Tanasiev S.T. a fost condamnat pentru faptul că în perioada 17-18 decembrie 2007, activînd în funcția de manager al Oficiului regional Criuleni al Organizației de microfinanțare „Microinvest” SRL, în scopul creării condițiilor de acordare lui Reu Angela Nicolae a dreptului la primirea unui împrumut de 60.000 lei de la această întreprindere și în scopul asigurării rambursării de către ultima a împrumutului respectiv, la încheierea de către dînsa din numele acestei întreprinderi în calitate de împrumutător a contractului de împrumut cu destinație specială cu dobîndă, nr. CRTS-144.07 din 17 decembrie 2007, cu Reu A.N., în calitate de împrumutat, care constituie document oficial, a falsificat semnătura fidejursorului Jenerenco G. din pct. 2.4.3 al acestui contract, pe care 1-a deținut la sediul acestei filiale, situat în orașul Criuleni.

Ulterior, continuîndu-și acțiunile infracționale, Tanasiev S.T., știind cu certitudine, că contractul respectiv este falsificat, folosindu-1 în scopul favorizării obținerii de către Reu A.N. a unui împrumut de 60.000 lei de la această întreprindere, 1-a prezentat administrației ÎM OMF „Microinvest” S.R.L., în baza căruia ultima, la 18 decembrie 2007, a acordat lui Reu A.N. un împrumut de 57.300 lei.

Astfel, acțiunile lui Tanasiev S.T. au fost încadrate în baza art.361 alin. (1) Cod penal, *confeccionarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi, sau eliberează de obligații.*

2.1. Totodată, Tanasiev S.T. a mai fost învinuit de organul de urmărire penală de faptul că, în 2008, împreună și după o înțelegere prealabilă cu expertul de creditare ÎM OMF „Microinvest” SRL, Chetrean L.G. și Vozian N.I., știind cu certitudine despre scopul ultimei de a dobîndi ilicit bunurile altor persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, în urma convingerii de către aceasta pe Popov Valentina Constantin de a lua împrumut de bani de la ÎM OMF „Microinvest” SRL au dobîndit ilicit suma de 60.000 lei, cauzînd astfel părții vătămate un prejudiciu material în proporții mari.

Tot el, a fost învinuit că, în octombrie 2007, împreună și după o înțelegere prealabilă cu Chetrean L.G. și Vozian N.I., știind cu certitudine despre scopul ultimei de a dobîndi ilicit bunurile altor persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, în urma convingerii de către ultima pe Grama L.N. de a lua împrumut de bani de la ÎM OMF „Microinvest” SRL, au dobîndit ilicit o sumă în mărime de 60.000 lei, pe care partea vătămată de fapt nici nu a primit-o, banii fiind primiți de către Vozian N.I., cauzînd astfel părții vătămate un prejudiciu material în proporții mari.

Tot el, a fost învinuit că, în decembrie 2007, împreună și după o înțelegere prealabilă cu Chetrean L.G. și Vozian N.I., știind cu certitudine despre scopul ultimei de a dobîndi ilicit bunurile altor persoane, prin înșelăciune și abuz de

încredere, în urma convingerii de către ultima pe Platonenco Ana Marin de a lua împrumut de bani de la ÎM OMF „Microinvest” SRL, au dobândit ilicit suma de 60.000 lei, cauzând părții vătămate un prejudiciu material în proporții mari.

Tot el, a fost învinuit că, în 2007, împreună și după o înțelegere prealabilă cu Chetrean L.G. și Vozian N.I., știind cu certitudine despre scopul ultimei de a dobândi ilicit bunurile altor persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, în urma convingerii de către ultima pe Reu A.N., de a lua împrumut de bani de la ÎM OMF „Microinvest” SRL, au dobândit ilicit suma de 60.000 lei, cauzând astfel părții vătămate un prejudiciu material în proporții mari.

Tot el, a fost învinuit că, în 2008, împreună și după o înțelegere prealabilă cu Chetrean L.G. și Vozian N.I., știind cu certitudine despre scopul ultimei de a dobândi ilicit bunurile altor persoane, prin înșelăciune, anexînd acte anterioare cu datele părții vătămate Jenerenco G., de împrumut a unei sume de bani din anul 2005 de la ÎM OMF „Microinvest” SRL, au dobândit ilicit suma de 60.000 lei, cauzând astfel părții vătămate un prejudiciu în proporții mari.

Tot el, a fost învinuit că, în martie 2008, împreună și după o înțelegere prealabilă cu Chetrean L.G. și Vozian N.I., știind cu certitudine despre scopul ultimei de a dobândi ilicit bunurile altor persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, în urma convingerii lui Stahi L.C., de către ultima de a fi garant la un împrumut de bani de la ÎM OMF „Microinvest” S.R.L., de către Vozian N.I., au dobândit ilicit suma de 70.000 lei, cauzând astfel părții vătămate un prejudiciu material în proporții mari.

Tot el, a fost învinuit că, în 2008, împreună și după o înțelegere prealabilă cu Chetrean L.G. și Vozian N.I., știind cu certitudine despre scopul ultimei de a dobândi ilicit bunurile altor persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, în urma convingerii pe Istrati Vladimir Mihail de către ultima de a lua un împrumut de bani de la ÎM OMF „Microinvest” S.R.L., au dobândit ilicit suma de 70.000 lei, cauzând astfel părții vătămate un prejudiciu material în proporții mari.

Tot el, a fost învinuit, că în 2008, împreună și după o înțelegere prealabilă cu Chetrean L.G. și Vozian N.I., știind cu certitudine despre scopul ultimei de a dobândi ilicit bunurile altor persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, în urma convingerii lui Zolotco Silvia Constantin de către ultima de a fi garant la un împrumut de la ÎM OMF „Microinvest” S.R.L. de către Bacal M.I., care a fost convinsă de către Vozian N.I. să ia un împrumut, au dobândit ilicit suma de 60.000 lei, cauzând astfel părții vătămate un prejudiciu material în proporții mari.

Tot el, a fost învinuit că, în iunie 2007, împreună și după o înțelegere prealabilă cu Chetrean L.G. și Vozian N.I., știind cu certitudine despre scopul ultimei de a dobândi ilicit bunurile altor persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, în urma convingerii de către ultima a lui Băț S.G. de a lua împrumut de bani de la ÎM OMF „Microinvest” S.R.L., au dobândit ilicit suma de 59.000 lei, cauzând astfel părții vătămate un prejudiciu material în proporții mari.

Tot el, a fost învinuit că, în vara 2007, împreună și după o înțelegere prealabilă cu Chetrean L.G. și Vozian N.I., știind cu certitudine despre scopul ultimei de a dobândi ilicit bunurile altor persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, în urma convingerii lui Zamșa E.C., de către ultima de a fi garant la un împrumut de bani de la ÎM OMF „Microinvest” S.R.L. de către Vozian N.I., au dobândit ilicit suma de 60.000 lei, cauzând astfel părții vătămate un prejudiciu material în proporții mari.

Tot el, a fost învinuit că, în 2008, împreună și după o înțelegere prealabilă cu Chetrean L.G. și Vozian N.I., știind cu certitudine despre scopul ultimei de a dobândi ilicit bunurile altor persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, în urma convingerii lui Cușnir Nicolai Constantin de către ultima de a fi garant la un împrumut de bani de la ÎM OMF „Microinvest” S.R.L. de către Popov V.C., care a fost convinsă să ia împrumut de către Vozian N.I., au dobândit ilicit suma de 60.000 lei, cauzând astfel părții vătămate un prejudiciu material în proporții mari.

Tot el, a fost învinuit că, în decembrie 2007, împreună și după o înțelegere prealabilă cu Chetrean L.G. și Vozian N.I., știind cu certitudine despre scopul ultimei de a dobândi ilicit bunurile altor persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, în urma convingerii de către ultima a lui Bacal M.I. de a lua împrumut de bani de la ÎM OMF „Microinvest” S.R.L., au dobândit ilicit suma de 58.000 lei, cauzând astfel părții vătămate un prejudiciu material în proporții mari.

Astfel, Tanasiev S.T., Vozian N.I. și Chetrean L.G. de către organul de urmărire penală au fost învinuiți de cauzarea părților vătămate a unui prejudiciu material în suma totală de 737.000 lei, acțiunile acestora fiind încadrate în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, adică, *escrocherie, dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșite în proporții deosebit de mari, și pe această parte de învinuire au fost achitați.*

3. Sentința în cauză a fost contestată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei, pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

- Tanasiev S.T. să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, la 10 ani închisoare și în baza art. 361 alin. (1) Cod penal la 2 ani închisoare. În conformitate cu prevederile art. 84 Cod penal, prin cumul parțial de infracțiuni a-i stabili acestuia pedeapsa definitivă de 12 ani închisoare, în penitenciar de tip închis.

- Vozian N.I. și Chetrean L.G. să fie recunoscute vinovate și condamnate în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, fiecare, la 15 ani închisoare, în penitenciar de tip semiînchis.

- Acțiunea civilă să fie admisă integral.

În motivarea apelului, procurorul a invocat aprecierea eronată de către instanța de fond a probelor administrate pe caz, deoarece acestea indică direct la săvârșirea de către inculpați a infracțiunilor imputate.

3.1. Inculpatul Tanasiev S.T. la fel a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, în partea

ce ține de învinuirea bazată pe art. 361 alin. (1) Cod penal, invocând că, în raportul de expertiză grafologică este indicat, că semnătura de pe contractul din 17 decembrie 2007 nu este a lui Jenerenco G., dar a altei persoane, însă aceasta nu înseamnă că „altă persoană” este Tanasiev S.T.

3.2. A declarat apel și avocatul Balan V., în numele părților vătămate Zamșa E.C., Băț S.G., Stahi L.C. și Bacal M.I., în care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care, inculpații să fie condamnați în baza art. 190 alin. (5) Cod penal și admise integral acțiunile civile înaintate, invocând că probele administrate la caz confirmă vinovăția inculpaților de cele incriminate.

3.3. Partea vătămată Stahi L.C. la fel a declarat apel, în care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, conform căreia inculpații să fie condamnați în baza art. 190 alin. (5) Cod penal și încasat de la ei prejudiciul material în sumă 200.000 lei, prejudiciul moral în mărime de 96.473, 33 lei, și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 7400 lei, invocând aprecierea eronată a probelor conținute în respectiva cauză penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2012 au fost admise parțial apelurile, casată sentința, inclusiv din oficiu, în partea achitării inculpaților pe art. 190 alin. (5) Cod penal, în partea admiterii acțiunii civile a lui Jenerenco G., în partea nesoluționării acțiunilor civile ale părților vătămate Zamșa E.C., Băț S.G., Stahi L.C., Grama L.N. și Bacal M.I. și în această parte pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Tanasiev S.T., Vozian N.I. și Chetrean L.G. au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, fiecare la 2 ani închisoare. În baza art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de 2 ani, fiecare, obligându-i să nu-și schimbe locul de trai fără acordul organului competent care pune în executare sentința.

Acțiunile civile ale părților vătămate Zamșa E.C., Băț S.G., Stahi L.C., Grama L.N. și Bacal M.I., referitor la încasarea prejudiciului material au fost admise în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța civilă.

Acțiunile civile în partea încasării prejudiciului moral au fost admise parțial, cu încasarea în mod solidar de la Tanasiev S.T., Vozian N.I. și Chetrean L.G. a prejudiciului moral în sumă de cîte 1000 lei, în beneficiul fiecăruia din părțile vătămate Zamșa E.C., Băț S.G., Stahi L.C., Grama L.N., Jenerenco G. și Bacal M.I.

În rest sentința a fost menținută.

5. Decizia instanței de apel a fost contestată cu recurs ordinar de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată, invocând că, instanța de apel a ignorat:

- jurisprudența, potrivit căreia pentru a încadra acțiunile inculpaților în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, urma să constate că nu a avut loc însușirea banilor, ci a fructului beneficiului, folosul utilizării banilor încredințați ei;

- Voizian N.I. niciodată nu a fost înregistrată ca subiect al antreprenorialului și nu a arendat careva terenuri agricole, fapt confirmat prin certificatul eliberat de primăria Onițcani, r-l Criuleni, iar conform informației privind veniturile obținute de ea, s-a constatat că în perioada anilor 2007 -2010 ultima nu a înregistrat careva venituri. Astfel, intenția de sustragere a fost demonstrată prin situația financiară extrem de neprielnică a Voizian N.I., care și-a asumat angajamentul de a restitui sumele de bani, lipsa de fundamentare economică și caracterul nerealizabil al angajamentului asumat, lipsa unei activități aducătoare de beneficii, necesare onorării angajamentului.

5.1. A declarat recurs ordinar și inculpata Voizian N.I. în care solicită casarea deciziei și menținerea sentinței, invocând că, fapta ei nu întrunește elementele infracțiunii, între ea și părțile vătămate existau relații civile cu caracter patrimonial, privind împrumutul unor sume: părțile vătămate de la bancă, iar ea de la părțile vătămate.

5.2. Recurs ordinar au declarat și inculpata Chetrea L.G., cu avocatul său Gîlcă I., în care au solicitat casarea deciziei și menținerea sentinței, invocând că: instanța de apel a ignorat faptul că: ea a participat ca expert doar pe 4 din 7 epizoare incriminate, probele au fost apreciate eronat, decizia nu cuprinde motivele de drept și de fapt pe care se întemeiază soluția de condamnare, în momentul acordării împrumutului de către SRL „Microinvest” toate cele 4 părți vătămate (Grama, Platonenco, Popov și Băț) au primit personal de la societate banii împrumutați, care au trecut nemijlocit în posesia părților vătămate și ulterior doar aceștia i-au transmis lui Voizian N.I. sumele de bani primite.

5.3. A declarat recurs ordinar și avocatul Balan V., în numele părților vătămate Zamșa E.C., Băț S.G. și Bacal M.I., în care au solicitat casarea parțială a deciziei, rejudecarea cauzei, pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să fie exclusă aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal și admisă integral acțiunea civilă în partea prejudiciului moral, invocând aplicarea nefondată a art. 90 Cod penal și la determinarea mărimii compensației pentru prejudiciul moral cauzat, instanța de apel nu a luat în considerație gravitatea suferințelor psihice și fizice provocate.

5.4. În numele părții vătămate Jenerenco G. a declarat recurs ordinar și avocatul Sarsaman G., în care se solicită casarea deciziei, menținerea sentinței, în partea admiterii acțiunii civile înaintată de Jenerenco G., invocând că, instanța de apel incorect a diminuat cuantumul prejudiciului moral de la 33.000 la 1000 lei.

În partea descriptivă a deciziei s-a reținut că se va menține sentința în partea încasării în contul lui Jenerenco G. a 3000 lei cu titlul de cheltuieli de judecată referindu-se la faptul că pretențiile se confirmă prin ordinul de plată nr.445434 din 10 februarie 2012, însă în dispozitivul deciziei s-a decis încasarea în folosul lui Jenerenco G. doar a sumei de 1000 lei cu titlu de pagubă morală.

5.5. Partea vătămată Stahi L.C. la fel a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea deciziei și dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet

de judecată, invocând că, acțiunile inculpatei Vozian N.I. care a intrat în posesia banilor urmează a fi calificate ca escrocherie.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit din 11 iunie 2013 au fost admise recursurile ordinar, casată decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei penale de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea soluției adoptate, s-a menționat că potrivit părții descriptive a sentinței, instanța de fond doar a reprodus declarațiile inculpaților, care nu au recunoscut vina, a părților vătămate, a martorilor, nu s-a referit la nici o probă scrisă din categoria celor administrate în cazul faptelor incriminate inculpaților dar pentru care ei au fost achitați, nu a apreciat fiecare probă separat din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, sub toate aspectele și în mod obiectiv. Astfel, nu a asigurat accesul părților în egală măsură la cercetarea tuturor probelor conținute în dosar, nu a indicat motivele pentru care instanța a respins probele aduse în sprijinul acușării. Instanța de apel, conform părții descriptive a deciziei sale, nu numai că nu a corectat erorile de drept comise de prima instanță, dar le-a și repetat cu exactitate.

Totodată, instanța de apel nu a analizat și apreciat declarațiile părților vătămate cu privire la faptul că actele privind acordarea împrumutului erau pregătite, întocmite și prezentate inculpaților Tanasiev S.T. și Chetrean L.C. de inculpata Vozian N.I., iar Tanasiev S.T. și Chetrean L.C. încurajau părțile vătămate prin a le spune că Vozian N.I. este o persoană de încredere și un client conștiincios al întreprinderii respective de creditare, care achită împrumuturile la timp. Aceste circumstanțe generează o bănuială rezonabilă că inculpații aveau o înțelegere prealabilă și acționau în coroborare privind efectuarea acțiunilor în consecința cărora banii ridicați de părțile vătămate să ajungă la inculpata Vozian N.I.

Mai mult, instanța de apel nu a judecat cauza în raport cu jurisprudența națională, potrivit căreia, primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament este calificată ca escrocherie în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul sustragerii lor și nu avea intenția să-și execute angajamentul asumat. Alături de alte circumstanțe, această intenție este demonstrată prin: situația financiară extrem de neprielnică a persoanei, care și-a asumat angajamentul, la momentul încheierii tranzacției; lipsa de fundamentare economică și caracterul nerealizabil al angajamentului asumat; lipsa unei activități aducătoare de beneficii, necesare onorării angajamentului; etc.

Pe lângă aceasta, instanța de recurs a menționat că în partea descriptivă a deciziei atacate există divergențe care se exclud reciproc. Or, instanța a indicat că inculpații au comis infracțiunea prevăzută la art. 196 alin. (4) Cod penal, dar: *„acțiunile cărora intenționat au fost îndreptate spre cauzarea prejudiciului în proporții deosebit de mari părților vătămate..., își dădeau seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, au prevăzut urmările prejudiciabile și admiteau în mod conștient survenirea acestor urmări”*, acestea fiind elemente caracteristice infracțiunii prevăzută la art. 190

Cod penal, iar concluzia că: „*Vozian Nina a administrat mijloacele bănești în afacerile sale legate de lucrările agricole, iar imposibilitatea rambursării la timp a împrumuturilor a fost legată de insuccesele obiective, legate de anii secetoși și lipsa recoltei la producția agricolă preconizată*”, înclină dubios către niște rapoarte civile.

Este evidentă și necoroborarea soluției instanței de apel cu jurisprudența CtEDO, conform căreia, condamnarea inculpatului în baza altei acuzații și altor circumstanțe decât cele conținute în învinuirea inițială, dar fără a aduce la cunoștința părților și fără a oferi inculpatului dreptul de a se pregăti și a se expune asupra acestei acuzații noi, reprezintă o încălcare a dreptului persoanei inculpate la un proces echitabil, garantat de art. 6 alin. 1, 3 CEDO (*hotărîrea din 12.04.2011, Adrian Constantin vs. România, hotărîrea din 09.10.2009, Abramean vs Federația Rusă, etc...*).

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2014 au fost admise parțial apelurile declarate, casată sentința în partea achitării inculpaților în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, cât și în partea civilă și pronunță o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

- Tanasiev S.T., Vozian N.I. și Chetrean L.G. au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, la 8 ani închisoare, fiecare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de gestionarea bunurilor materiale pe un termen de câte 3 ani, fiecare, cu executarea pedepsei de către Tanasiev S.T. în penitenciar de tip închis, iar de către Vozian N.I. și Chetrean L.G. în penitenciar pentru femei de tip închis.

- Acțiunile civile ale părților vătămate Zamșa E.C., Băț S.G., Stahi L.C., Bacal M.I., Grama L.N. și Generenco G., în privința încasării daunei materiale au fost admise în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța civilă.

- De la fiecare din inculpații Tanasiev S.T., Vozian N.I. și Chetrean L.G. s-a încasat în beneficiul părților vătămate Zamșa E.C., Băț S.G., Stahi L.C., Bacal M.I., Grama L.N. și Jenerenco G. prejudiciul moral în mărime a câte 1000 lei. În rest sentința a fost menținută.

Instanța de apel a constatat că, Tanasiev S.T. în 2008, împreună și după o înțelegere prealabilă cu expertul de creditare ÎM OMF „Microinvest” SRL, Chetrean L.G. și Vozian N.I., știind cu certitudine despre scopul ultimei de a dobîndi ilicit bunurile altor persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, în urma convingerii de către aceasta de a lua împrumut de bani de la ÎM OMF „Microinvest” SRL a lui Popov V.C., au dobîndit ilicit suma de 60.000 lei, cauzînd astfel părții vătămate un prejudiciu material în proporții mari.

Tot el, în octombrie 2007, împreună și după o înțelegere prealabilă cu Chetrean L.G. și Vozian N.I., știind cu certitudine despre scopul ultimei de a dobîndi ilicit bunurile altor persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, în urma convingerii de către ultima de a lua împrumut de bani de la ÎM OMF „Microinvest” SRL a lui Grama L.N., au dobîndit ilicit o sumă în mărime de 60.000 lei, pe care partea

vătămată de fapt nici nu a primit-o, aceștia fiind primiți de către Voizian N.I., cauzând astfel părții vătămate un prejudiciu material în proporții mari.

Tot el, în decembrie 2007, împreună și după o înțelegere prealabilă cu Chetrean L.G. și Voizian N.I., știind cu certitudine despre scopul ultimei de a dobândi ilicit bunurile altor persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, în urma convingerii de către ultima de a lua împrumut de bani de la ÎM OMF „Microinvest” SRL a lui Platonenco A.M., au dobândit ilicit suma de 60.000 lei, cauzând părții vătămate un prejudiciu material în proporții mari.

Tot el, în 2007, împreună și după o înțelegere prealabilă cu Chetrean L.G. și Voizian N.I., știind cu certitudine despre scopul ultimei de a dobândi ilicit bunurile altor persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, în urma convingerii de către ultima de a lua împrumut de bani de la ÎM OMF „Microinvest” SRL a lui Reu A.N., au dobândit ilicit suma de 60.000 lei, cauzând astfel părții vătămate un prejudiciu material în proporții mari.

Tot el, împreună și după o înțelegere prealabilă cu Chetrean L.G. și Voizian N.I., știind cu certitudine despre scopul ultimei de a dobândi ilicit bunurile altor persoane, prin înșelăciune, anexînd acte anterioare cu datele părții vătămate, de împrumut a unei sume de bani din anul 2005 de la ÎM OMF „Microinvest” SRL a lui Jenerenco G., au dobândit ilicit suma de 60.000 lei, cauzând astfel părții vătămate un prejudiciu în proporții mari.

Tot el, în martie 2007, împreună și după o înțelegere prealabilă cu Chetrean L.G. și Voizian N.I., știind cu certitudine despre scopul ultimei de a dobândi ilicit bunurile altor persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, în urma convingerii lui Stahi L.C., de către ultima de a fi garant la un împrumut de bani de la ÎM OMF „Microinvest” S.R.L., de către Voizian N.I., au dobândit ilicit suma de 70.000 lei, cauzând astfel părții vătămate un prejudiciu material în proporții mari.

Tot el, împreună și după o înțelegere prealabilă cu Chetrean L.G. și Voizian N.I., știind cu certitudine despre scopul ultimei de a dobândi ilicit bunurile altor persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, în urma convingerii de către ultima de a lua un împrumut de bani de la ÎM OMF „Microinvest” S.R.L. a lui Istrati V.M., au dobândit ilicit suma de 70.000 lei, cauzând astfel părții vătămate un prejudiciu material în proporții mari.

Tot el, în 2008, împreună și după o înțelegere prealabilă cu Chetrean L.G. și Voizian N.I., știind cu certitudine despre scopul ultimei de a dobândi ilicit bunurile altor persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, în urma convingerii lui Zolotco S.C. de către ultima de a fi garant la un împrumut de la ÎM OMF „Microinvest” S.R.L. de către Bacal M.I., care a fost convinsă de către Voizian N.I. să ia un împrumut, au dobândit ilicit suma de 60.000 lei, cauzând astfel părții vătămate un prejudiciu material în proporții mari.

Tot el, în iunie 2007, împreună și după o înțelegere prealabilă cu Chetrean L.G. și Voizian N.I., știind cu certitudine despre scopul ultimei de a dobândi ilicit bunurile altor persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, în urma convingerii

de către ultima de a lua împrumut de bani de la ÎM OMF „Microinvest” S.R.L. a lui Băţ S.G., au dobândit ilicit suma de 59.000 lei, cauzând astfel părţii vătămate un prejudiciu material în proporţii mari.

Tot el, în vara 2007, împreună şi după o înţelegere prealabilă cu Chetrean L.G. şi Vozian N.I., ştiind cu certitudine despre scopul ultimei de a dobândi ilicit bunurile altor persoane, prin înşelăciune şi abuz de încredere, în urma convingerii lui Zamşa E.C., de către ultima de a fi garant la un împrumut de bani de la ÎM OMF „Microinvest” S.R.L. de către Vozian N.I., au dobândit ilicit suma de 60.000 lei, cauzând astfel părţii vătămate un prejudiciu material în proporţii mari.

Tot el, în 2008, împreună şi după o înţelegere prealabilă cu Chetrean L.G. şi Vozian N.I., ştiind cu certitudine despre scopul ultimei de a dobândi ilicit bunurile altor persoane, prin înşelăciune şi abuz de încredere, în urma convingerii lui Cuşnir N.C. de către ultima de a fi garant la un împrumut de bani de la ÎM OMF „Microinvest” S.R.L. de către Popov V.C., care a fost convinsă să ia împrumut de către Vozian N.I., au dobândit ilicit suma de 60.000 lei, cauzând astfel părţii vătămate un prejudiciu material în proporţii mari.

Tot el, în decembrie 2007, împreună şi după o înţelegere prealabilă cu Chetrean L.G. şi Vozian N.I., ştiind cu certitudine despre scopul ultimei de a dobândi ilicit bunurile altor persoane, prin înşelăciune şi abuz de încredere, în urma convingerii de către ultima de a lua împrumut de bani de la ÎM OMF „Microinvest” S.R.L. a lui Bacal M.I., au dobândit ilicit suma de 58.000 lei, cauzând astfel părţii vătămate un prejudiciu material în proporţii mari.

Astfel, instanţa de apel a constatat că, Tanasiev S.T., Vozian N.I. şi Chetrean L.G. au cauzat părţilor vătămate un prejudiciu material în suma totală de 737.000 lei, acţiunile acestora fiind încadrate în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, adică, *escrocherie, dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înşelăciune şi abuz de încredere, săvârşite în proporţii deosebit de mari.*

În motivarea soluţiei adoptate, instanţa de apel a conchis că, instanţa de fond a pronunţat o sentinţă care este contrară legii, care în opinia instanţei de apel urmează a fi casată, iar inculpaţii urmează să fie recunoscuţi vinovaţi de săvârşirea infracţiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, stabilindu-le o pedeapsă cu închisoare.

Cu referire la poziţia apelantului Tanasiev S.T. precum că dânsul nu este vinovat în comiterea infracţiunii imputate, prevăzute de art. 361 Cod penal, instanţa de apel a considerat că, atât în cadrul examinării cauzei în instanţa de fond cât şi în cea de apel s-a constatat faptul, că responsabil de perfectarea contractului de împrumut pe numele lui Reu A.N., unde fidejutor este indicat Jenerenco G., a fost inculpatul Tanasiev S.T. şi, după cum s-a constatat, Jenerenco G. a fost absent la perfectarea contractului de împrumut. Ca urmare, fiind demonstrată incontestabil, vina inculpatului Tanasiev S.T. în confecţionarea, deţinerea şi folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi, sau eliberează de obligaţii, iar acţiunile inculpatului se încadrează în dispoziţia art. 361 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel la aprecierea măsurii și a modului de aplicarea a pedepsei față de inculpați, a luat în considerație circumstanțele săvârșirii infracțiunii, rolul lor în comiterea infracțiunilor, că dâșii au săvârșit o infracțiune deosebit de gravă pe mai multe episoade, în privința a mai multor părți vătămate.

7. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către partea vătămată Stahi L.C., care solicită casarea acesteia în partea ce ține de acțiunea civilă înaintată de ultima, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă integral acțiunea civilă înaintată de Stahi L.C., invocând că instanța de apel neîntemeiat a admis acțiunea civilă în partea prejudiciului material în principiu, iar în partea prejudiciului moral neîntemeiat a redus cuantumul acestuia, ignorând suferințele psihice suportate.

7.1. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar și de către avocatul Sarsaman G. în numele părții vătămate, Jenerenco G., care solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței, invocând că instanța de apel neîntemeiat a diminuat suma prejudiciului moral, ignorând suferințele psihice suportate.

7.2. Recurs ordinar este declarat și de către avocatul Gîlcă I., în numele inculpatei Chetrean L.G., care solicită casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței, invocând că:

- instanța de apel a ignorat cererea recurentului din 18 noiembrie 2013, privind anexarea și cercetarea probelor, depusă în instanța de apel și ca urmare nu a cercetat probele date;

- instanța de apel a apreciat eronat probele administrate la caz;

- instanța de apel eronat a stabilit prezența elementelor infracțiunii prevăzute de art. 190 Cod penal în acțiunile inculpatei.

7.3. La fel recurs ordinar este declarat și de către avocatul Dudulica L., în numele inculpatei Vozian N.I., care solicită casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței, invocând că, instanța de apel eronat a apreciat cumulul de probe administrat la caz.

8. Procurorul, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință privind opinia sa asupra recursurilor declarate, solicitând respingerea acestora ca inadmisibile, deoarece ele nu se conformează prevederilor art. 427 Cod de procedură penală.

8.1. Referință este depusă și de către partea vătămată Jenerenco G., care solicită admiterea recursului declarat de către avocatul Sarsaman G. și respingerea celorlalte recursuri ca inadmisibile.

9. Judecând recursurile declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează respingerea acestora, ca inadmisibile, din următoarele considerente:

Luând în considerație că în recursuri nu se invocă dezacordul cu decizia instanței de apel în partea încadrării acțiunilor inculpatului Tanasiev S.T. în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, Colegiul în această parte nu se va expune.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să-l respingă ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Potrivit art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Alin. (4) și (5) ale aceleiași norme prevăd că în vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor și instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform cerințelor art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

Colegiul reține că în cadrul ședințelor de judecată în instanța de apel au fost audiate părțile vătămate Istrati V.M. (f.d.92, v.6), Popov V.C. (f.d.93, v.6), Cușnir N.C. (f.d.94, v.6), Jenerenco G. (f.d.95, v.6), Stahi L.C. (f.d.96-97, v.6), Zamșa E.C. (f.d.98, v.6), Bacal M.I. (f.d.99, v.6), Băț S.G. (f.d.100-101, v.6), Reu A.N. (f.d.110, v.6), inculpații Vozian N.I. (f.d.122-123, v.6), Tanasiev S.T. (f.d.124-125, v.6), Chetrean L.G. (f.d.126, v.6), precum și cercetate probele administrate la caz: plângerile părților vătămate; copiile contractelor de împrumut; copiile actelor confirmative de luare a creditului de la „Microinvest” S.R.L.; procesele-verbale de audiere a părților vătămate; procesele-verbale de confruntare din 28 martie 2011, dintre Bacal M.I. și Vozian Nina, dintre Istrati V.M. și Vozian N.I., Stahi L.C. și Vozian N.I.; procesele-verbale de confruntare din 31 martie 2011 dintre Popov V.C. și Vozian N.I., dintre Grama L.N. și Chetrean L.G., dintre Vozian N.I. și Chetrean L.G.; plângerea părții vătămate Jenerenco G.; copia dispoziției de plată de casă nr. 926 din 18 decembrie 2007; raportul de expertiză nr. 2182 din 12 noiembrie 2011; raportul de expertiză nr. 3209, 3210 din 30 decembrie 2010; demersul nr. 4119-07/11 din 14 februarie 2011; contractul de împrumut cu destinație specială cu dobândă nr. CRTS-144.07 din 17 decembrie 2007.

Astfel, în opinia Colegiului, instanța de apel verificând acest cumul de probe sub toate aspectele, complet și obiectiv, fiecare probă fiind apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, întemeiat a ajuns la concluzia adoptării unei sentințe de condamnare în privința lui Tanasiev S.T., Vozian N.I. și Chetrean L.G. în baza art. 190 alin. (5) Cod penal.

Instanța de apel la adoptarea unei astfel de soluții, în viziunea Colegiului, just a conchis că, instanța de fond la examinarea cauzei penale în privința inculpaților a neglijat prevederile Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la sustragerea bunurilor nr. 23 din 28.06.2004, în care se prevede că în cazul

escrocheriei, victima transmite benevol bunurile către făptuitor, sub influența înșelăciunii sau a abuzului de încredere. Primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată ca escrocherie doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul sustragerii lor și nu avea demonstrată prin: situația financiară extrem de neprietnică a persoanei, care și-a asumat angajamentul, la momentul încheierii tranzacției; lipsa de fundamentare economică și caracterul nerealizabil al angajamentului asumat; lipsa unei activități aducătoare de beneficii, necesare onorării angajamentului; achitarea veniturilor către primii deponenți din contul banilor depuși de deponenții ulteriori; prezentarea, la încheierea tranzacției, a unor documente false; încheierea tranzacției în numele unei persoane juridice inexistente sau înregistrate pe numele unei persoane de care se folosește o altă persoană pentru a-și atinge interesele etc.

Raportînd cele menționate la cazul supus judecării, Colegiul consideră întemeiată constatarea instanței de apel că, înșelînd părțile vătămate să i-a împrumuturi bănești în folosul inculpaților, în special, în folosul inculpatei Voizian N.I., dînșii înțelegeau cu certitudine că nu au careva bani, mijloace fixe sau mobile, care ar servi drept mijloace de restituire a banilor împrumutați, or, mai mult ca atât, dînșii nu aveau nici o afacere din activitatea căreia ar fi putut restitui banii luați, astfel, just instanța de apel a ajuns la ferma convingere că dînșii, chiar din start, înțelegeau foarte bine că nu vor putea restitui banii, ca urmare, au amăgit părțile vătămate și i-au indus în eroare, promițându-le că le vor restitui bani în termeni legali, iar unora chiar le-au promis că le vor restitui banii cu procente în plus.

De asemenea, Colegiul consideră justă menționarea de către instanța de apel a pct.2 al aceiași Hotărâri explicative, unde se consideră sustragere luarea ilegală și gratuită a bunurilor din posesia altuia, care a cauzat un prejudiciu patrimonial efectiv acestuia, săvârșită în scop acaparator.

Deci, pentru existența escrocheriei, în modalitatea în care este incriminată inculpaților, instanța de apel întemeiat a constatat că trecerea unor mijloace bănești din proprietatea sau posesia victimelor în proprietatea inculpaților, în sumă de 737.000 lei, ce aparțineau părților vătămate, constituie infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal.

În același context, instanța de apel a reținut corect și prezența diminuării reale a patrimoniului părților vătămate ca element obligatoriu al sustragerii ceea ce în cazul escrocheriei presupune ca părțile vătămate transmiteau bunurile în mod aparent benevol făptuitorului.

Astfel, instanța de apel a reținut corect că mijloacele bănești a căror sustragere este incriminată au fost transmise de către părțile vătămate benevol inculpatei Voizian N.I., ultima acționînd prin înșelăciune și abuz de încredere, în comun acord cu Tanasiev S.T. și Chetrean L.G., angajați ai IM OMF „Microinvest”, SRL. Părțile vătămate, fiind duse în eroare, iar inculpata Voizian N.I., de comun acord și în rezultatul înțelegerii prealabile cu Tanasiev S.T. și Chetrean L.G., creîndu-i

impresie falsă despre restituirea ulterioară a împrumutului de la „Microinvest” SRL, fără a întreprinde careva acțiuni concrete a realizat transmiterea voită a diferitor sume bănești de către părțile vătămate pe care și le-au însușit, folosindu-i în scopuri personale.

De asemenea, în opinia Colegiului este justificată concluzia instanței de apel precum, instanța de fond la examinarea cauzei nu a luat în considerație faptul că, inculpata Chetrean L.G. activa în calitate de expert în creditare, în atribuțiile căreia intră întocmirea fișelor de monitorizare, conținutul cărora nu corespundea adevărului.

Acțiunile inculpaților fiind comune, consecvente, unele se completau pe altele, având un scop comun: însușirea de la părțile vătămate a banilor primiți din împrumuturi. Primind sume enorme de la părțile vătămate, inculpații înțelegeau, inițial, că dâșii nu au careva mijloace, care ar acoperi aceste împrumuturi, astfel, chiar de la început înțelegeau că nu vor putea întoarce banii în termenii prevăzuți în contract.

Rezumând cele menționate, Colegiul apreciază, așa cum, de altfel, în mod corect a reținut și instanța de apel, că instanța de fond a ajuns la concluzia neîntrunirii elementelor infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal în acțiunile inculpaților, în rezultatul aprecierii separate și neobiective a cumulului de probe anexat la dosar, care urma să fie apreciat în ansamblul lor, sub toate aspectele din punct de vedere al coroborării, pertinentei lor, călăuzindu-se pe prevederile legii.

De asemenea, Colegiul constată că, situația a fost bine stabilită de instanța de apel, în urma analizei coroborate a întregului ansamblu probator administrat în cauză, aprecierea dată faptelor este justă și corespunde situației de fapt reținute, în mod corect, concluzionând că sunt îndeplinite în cauză condițiile tragerii la răspundere penală a inculpaților sub aspectul infracțiunii de escrocherie.

Analizând legalitatea și temeinicia deciziei recurate prin prisma argumentelor invocate de recurenți, Colegiul consideră că recursurile declarate sunt nefondate și urmează a fi respinse pentru considerentele ce urmează:

Argumentul de bază invocat de avocatul Gîlcă I., în numele inculpatei Chetrean L.G., în susținerea recursului declarat este ignorarea de către instanța de apel a cererii recurentului din 18 noiembrie 2013, privind anexarea și cercetarea probelor, depusă în instanța de apel, care nu a fost examinată de instanța de apel și ca urmare probele anexate la cererea dată nu au fost cercetate de către instanța de judecată.

În acest context Colegiul specifică faptul că, conform procesului verbal al ședinței de judecată în instanța de apel din 27 ianuarie 2014, la etapa cercetării probelor s-a indicat: *“(f.d. 1-88, vol.VI) Cererea privind anexarea și cercetarea documentelor de la avocatul Ilie Gîlcă și anexele pe 84 file. Întrebări n-au parvenit. Probele au fost cercetate”*. Apoi la etapa verificării de către instanța de apel dacă nu au parvenit replici, avocatul Gîlcă I. a menționat că: *“Vreau să atrageți atenția la pachetul*

de acte care l-am anexat la materiile cauzei, deoarece acestea confirmă lipsa intenției inculpatei Chetrean L.C. de a comite careva fapte infracționale”(f.d.148, v.6).

Mai mult ca atât, instanța de apel în decizia sa a menționat: *“În cadrul examinării cauzei în apel, avocatul Gîlca I., în interesele inculpatei Chetrean L.G. a solicitat de a anexa la materialele cauzei, probe, care în viziunea lui demonstrează lipsa intenției din partea ultimei de a comite careva acte infracționale. Colegiul penal consideră că aceste probe nici într-un caz nu demonstrează nevinovăția inculpatei Chetrean L.G. de comiterea infracțiunii imputate, deoarece s-a constatat cu certitudine că ea activa în calitate de expert în creditare, atribuțiile căreia țin de întocmirea fiselor de monitorizare, conținutul cărora nu corespundea adevărului, fapt confirmat atât prin declarațiile părților vătămate Băț S.G., Grama L.N., Platonenco A.M., Popov V.C., potrivit cărora ultimele au solicitat acordarea împrumutului de la „Microinvest” S.R.L. la solicitarea inculpatei Vozian N.I., cât și prin celelalte probe scrise anexate la materialele cauzei penale, destinația creditelor nefiind în corespundere cu fișele de monitorizare pe care inculpata Chetrean L.G. le întocmea”.*

Astfel, Colegiul constată că, cererea de anexare și cercetare a probelor a fost nu numai anexată la materialele cauzei de către instanța de apel, dar și citită, și cercetată în prezența recurentului, fiind întrebată opinia lui la etapa corespunzătoare, la ce recurentul nu a avut întrebări, ceea ce prezumă aprobarea procedurii cercetării probelor de către instanța de apel, cu remarcarea doar a unei replici privind atenționarea asupra probelor anexate.

De asemenea, Colegiul atestă faptul că, deși instanța de apel în decizia sa a menționat cererea în cauză, însă nu s-a expus asupra conținutului probelor anexate la această cerere și nu le-a dat careva apreciere. Totuși analizînd cumulul dat de probe Colegiul consideră că, probele date nu au o careva relevanță la cauza supusă judecării, deoarece ele reflectă procedura împrumutului și alte acțiuni, care nu au nici o tangență la învinuirea înaintată, adică nu are nici o legătură cu infracțiunea incriminată inculpatei – escrocherie. În acest context, fiind justă constatarea instanței de apel în decizia sa: *„Colegiul penal consideră că aceste probe nici într-un caz nu demonstrează nevinovăția inculpatei Chetrean L.G. de comiterea infracțiunii imputate...”.*

În viziunea instanței de recurs, materialele date nu au o putere juridică pentru a răsturna o hotărîre legală și întemeiată, deoarece ele doar denotă faptul onorării a unor obligațiuni de serviciu de către inculpată în activitatea sa, însă acestea nu i se încriminează ei. Învinuirea înaintată inculpatei nu se bazează pe neexecutarea cărorva obligațiuni de serviciu.

Alt argument invocat de recurenți este stabilirea eronată a circumstanțelor de fapt, prin aprecierea greșită a probelor ce dovedesc nevinovăția inculpaților în cele incriminate. În opinia Colegiului, nici acest argument nu este incident în cazul supus judecării, din motivul că instanța de apel a făcut o analiză completă a tuturor probelor administrate în cele două faze ale procesului penal, stabilind corect vinovăția inculpaților sub aspectul comiterii infracțiunii imputate. Pentru a constitui caz de casare eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi

influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică. Eroare gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține. Verificând probatoriul administrat în cauză, prin prisma argumentului invocat, Colegiul îl consideră ca nefondat, în sensul că inculpații sunt vinovați de săvârșirea infracțiunii de escrocherie și că nu a fost comisă o gravă eroare de fapt.

În privința argumentului invocat de recurenți privind netemeinicia admiterii acțiunii civile în partea prejudiciului material numai în principiu, iar în partea prejudiciului moral cu reducerea cuantumului acestuia, ignorând suferințele psihice suportate, Colegiul constată că acestea nu și-au găsit confirmare.

Astfel, cu referire la acțiunile civile ale părților vătămate Zamșa E.C., Băț S.G., Stahi L.C., Bacal M.I., Grama L.N. și Generenco G., în privința încasării daunei materiale din contul inculpaților, instanța de apel întemeiat a constatat că de către părțile vătămate și reprezentanții acestora nu au fost prezentate careva probe incontestabile pentru stabilirea cuantumului concret a prejudiciului material care trebuie încasat de la inculpați, or, acțiunile lor civile sunt complicate, neconcrete, pe parcursul judecării cauzei penale atât inculpații, cât și părțile vătămate au declarat că au fost transmise și primite anumite sume de bani în contul părților vătămate, însă în ce mărime anume, nu este posibil de constatat fără a amâna judecarea cauzei, și reieșind din prevederile art. 225 alin.(3) Cod procedură penală, s-a ajuns just la concluzia de a admite în principiu acțiunilor civile ale acestora, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

În privința admiterii parțiale a acțiunii civile în partea încasării prejudiciului moral, de la fiecare din inculpați a câte 1000 lei, în contul părților vătămate, totodată considerând ca fiind exagerată suma de 200.000 lei pretinsă de aceștea, Colegiul consideră corectă invocarea prevederilor art. 1423 Cod Civil, conform căruia, mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanța judecătorească reieșind din caracterul și gravitatea suferințelor psihice și fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, (dacă vinovăția este condiție a răspunderii), și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța judecătorească, luând în considerație circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul (locul, timpul, vârsta etc), precum și statutul social al persoanei vătămate. Mărimea prejudiciului moral nu depinde de mărimea prejudiciului material. Astfel, fiind justificată constatarea instanței de apel, precum părțile vătămate, au avut suferințe morale în urma infracțiunii comise în privința lor, numai nu în cuantumul solicitat. Tot din aceste considerente, s-a admis just parțial apelul inculpatului Tanasiev S.T., în partea

încasării prejudiciului moral, considerând suma de 30.000 lei încasată ca daună morală în contul părții vătămate Jenerenco G. exagerată.

În recursul ordinar declarat de partea acuzării, decizia instanței de apel este criticată, prin prisma temeiurilor de casare prevăzute la pct. 6) și 8) alin. (1) ale art. 427 Cod de procedură penală.

Conform pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, o hotărâre a instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărârii redactate nu corespunde cu dispozitivul pronunțat după deliberare. Colegiul conchide că, în prezenta cauză nu se constată eroarea de drept în cauză, și ca urmare hotărârea atacată este legală și întemeiată, instanța de apel, dând o apreciere corectă probelor administrate, examinându-le multilateral, iar motivarea soluției fiind bazată pe probele administrate în cadrul procesului penal, instanța pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul penal lărgit constată, că Curtea de Apel s-a expus argumentat asupra motivelor adoptării soluției sale. De asemenea, instanța de apel la rejudecarea cauzei, conducându-se de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, a pronunțat o hotărâre legală și întemeiată.

Conform pct. 8) al aceluiași articol, o hotărâre a instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept atunci când nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decît cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blînde. Recurenții la baza recursurilor declarate au pus temeiul de *“neîntrunire a elementelor infracțiunii”*.

La acest capitol, Colegiul remarcă faptul că, sub aspectul situației de *“neîntrunire a elementelor infracțiunii”*, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura causală dintre acestea).

Colegiul reține că instanța de apel a cercetat toate probele prezentate de părți și le-a dat o apreciere obiectivă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității probelor administrate în cauză și care în ansamblul lor au confirmat vinovăția inculpaților. Conținutul probelor și valoarea lor probatorie a fost analizată în textul deciziei instanței de apel. Temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea acestor probe nu s-au stabilit. Ca urmare se constată că în cauză s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunii de escrocherie în acțiunile inculpaților. Rezumînd cele expuse mai sus, Colegiul penal lărgit conchide că argumentele invocate de către recurenți sunt neîntemeiate, fapt ce determină

concluzia de respingere a recursurilor ca inadmisibile, cu menținerea hotărârii contestate.

10. În conformitate cu prevederile art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E:

Respinge, ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de către partea vătămată Stahi Liubovi, avocatul Sarsaman Grigore în numele părții vătămate Jenerenco Gheorghe, avocatul Gîlcă Ilie în numele inculpatei Chetrean Liliana, avocatul Dudulica Liubomir în numele inculpatei Vozian Nina, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2014, în cauza penală în privința lui **Tanasiev Serghei Tudor, Vozian Nina Ion și Chetrean Liliana Gavril**, cu menținerea hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 12 august 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Constantin Alerguș

Ion Guzun

Iurie Bejenaru

Valentina Clevadî